

İŞSİZLİK

Özüm KARAKAYA, Güney ÖZBEK, Bekir ŞAHİN, Özlem ÖZKAN, Taylan AKIN
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ JEODENİZLİ

Türkiye’de işsizliğin büyük bir sorun olduğu bilinmektedir. Bu sorun 1974 yılından sonra her yıl daha da artarak büyümektedir. Bu artışın 1972 de %50 oranına çıktığını ve her yüz kişiden sadece 17 ila 22 kişinin mesleğini yapabilmekte olduğunu ortaya konmuştur. O zaman bu artış 1992 yılından itibaren neden bu kadar büyük bir oranda büyümektedir? Sebebi 1976 yılından tam 27 yıl sonra üniversitelerde açılan bölüm sayısı 7 den 28 e, alınan öğrenci sayısı da 152 den 1385 e yükselmiştir. Alınan öğrenci sayısının ve bölümlerin artması işsizliği de içinden çıkılmaz bir hale sokmuştur. Bu artışlardan önce ülke ‘ Jeoloji Bölümü’ adı altında bilim adamları yetiştirmekteydi. Daha sonra Bölümler kaldırılarak ‘ Jeoloji Mühendisliği’ adı altında toplanmıştır. Şu anda ise, yurt dışındaki Imperial College, Bristall University , Leeds University, öğretimlerine jeoloji bölümü olarak yapmakta ve bilim adamları yetiştirmektedir. Ayrıca bu üniversitelerdeki jeoloji bölümündeki, ana bilim dalları fakültelere ayrılarak uzmanlık eğitimi vermektedir. Örnek olarak; Colorado School of Mines, South Dakata School of Mines, Arijona University gibi okullarda ise Jeolojinin mühendisliğe yönelik olan ayrı bir eğitimi verilmektedir.

Jeoloji bölümü ve jeoloji mühendisliği arasındaki farka bakacak olursak; jeoloji bölümünde yetiştirilen ‘bilim adamları’ ;maden, mineraloji, yakıtlar jeolojisi, hidroloji gibi yer bilimlerine yönelik bir eğitim almaktadırlar ve işin teknik kısmıyla uğraşmaktadırlar. Mühendislik eğitimi alan öğrenciler ise; kaya,zemin,mühendislik jeolojisi gibi sayısal verilerle çalışmakta ve işin ekonomik boyutuna en az bütçeyi sağlayacak koşullar oluşturmakla yükümlüdür.

Bu anlatılanların işsizlikle ilgili kısmı akla gelecek sorulardan biri...

Eğer ülke nasıl bir öğrenci yetiştirdiğini anlayabilirse ne gibi iş imkanlarına ihtiyaçları olduğunu da anlayacaktır ve çözüm üretmeye başlayacaktır. Yurtta bulunan üniversitelerde ek bölüm açmak yerine ülkenin kapasitesine yeterli sayıda mühendis mi yoksa bilim adamını yetiştirdiğini sorgulamak zorundadır.

Ülkemizde şu anda ‘Jeoloji Mühendisliği Bölümü’ öğrenimini görmekte olan bizler, mühendislik eğitiminin ne kadarını alıyoruz!... Hangi kalite de yetiştirilip iş hayatına bırakılıyor? Mühendislik öğrenimimiz sırasında gördüğümüz bölüm ders saatleri, bizi ne kadar kaliteli kılıyor? Aslında bunun cevabı düşünüldüğü kadar da zor değil. Eğitimimiz sırasında her dersten kısıtlı bölümler görüyoruz. Ders saatleri kısıtlı olduğu için eğitimimizi tamamlayamıyoruz. Yani üniversitelerimiz genel bir jeoloji mühendisi yetiştiriyor, jeoloji mühendisliğinden mezun olan bireyler, işçi kapasitesi sınırlı olan iş sahalarına da alınamıyor ve bu sahalarda yığılma gerçekleşiyor. Bunu önlemek için jeoloji mühendisliğinin eğitimi içerisinde 3. ve 4. sınıflarda öğrenciler istedikleri uzmanlık alanını seçip genelden özele giden kaliteli bir iş sahibi olmalıdır. Bu uzmanlık alanları da yurttaki doğal kaynaklara göre iş sahalarına dağıtılmalıdır. Örnek olarak Denizli’de çıkan traverten ve işlenen mermer sektöründe Pamukkale Üniversitesi’nin uzmanlığı traverten ve mermer işletimi şeklinde olmalıdır. Ülkemizin doğusunda yoğunluklu olarak bulunan petrol gibi fosil yakıtları burada bulunan üniversitelerde uzmanlık dersi olarak verilmelidir.

İşsizliği önlemek için jeoloji mühendisliği bölümü sayısı üniversitelerde sınırlandırılmalı ve kaliteli jeoloji mühendisleri yetiştirilmelidir. Bu önerilen sistemle iş sahalarındaki bölümler belirlenerek birey uzmanlık alanıyla ilgili olan bir kuruma yerleştirilmelidir. Böylece ihtiyaç olan kuruluşlar genişletilerek yeni iş sahaları açılmalıdır.